

Strandinger og forlis omkring Skanør/Falsterbo, Falsterbo rev

Af Freddy Breitenstein (Dykkerklubben 'Krabben' - Nykøbing Mors) Sep. 2011

31/5-1565: Tysk Admiralsskib ENGELEN

Stevns Avis skriver d. 13/7-1888: Et gammelt Skibsvrag. I maj 1886 opdagedes ved et tilfælde i Øresund mellem Dragør og Falsterbo på en dybde af 6-7 Favne vand et gammelt Skibsvrag og derved nogle kanoner liggende på havbunden. Efter at den Switzerske Bjergningsentreprise var kommen tilstede, lykkedes det for denne, dog først efter at vraget var bleven sprængt, ved en Dykker at optage et antal kanon og brudstykker af sådanne. Fundet blev oplagt på Københavns Tøjhus og der gjort til genstand for undersøgelse, hvis interessante resultater Historikeren Oberstløjtnant Blom i disse dage har gjort rede for. Det frem går nemlig af den tilstand, hvori kanonerne befandt sig, at det skib, hvortil de hørte, må være brændt og sprunget i luften. Kanonerne bærer Lübecks Våben, Skibet har derfor været et større Orlogsskib, og efter Årstallene at dømme fandt begivenheden sted under Syvårskrigen. Efter alt dette må Skibet utvivlsomt have været det Tyske Admiralsskib Engelen, om hvis brand Khristi Himmelfartsdag den 31te Maj 1565. Datidens historikere beretter. Branden indtraf ved en Funktionærs uforsigtighed, og skibet sprang i luften med de 200 mand, som befandt sig ombord på dette. Med føje- siger forfatteren- kan man betragte disse gamle kanoner som et Mindesmærke som en ejendommelig periode i Nordens Historie. Den gang, de blev støbt, mellem 1498 og 1510, var Lübeck i spidsen for Hanseforbundet endnu den mægtigste Stat i Østersøen, men netop fra hin tid blev herredømmet gjort den stridig med stadig voksende held, først af Danmark og senere tillige af Sverige.

6/12-1815: Britiske Frau Anna

Forlist på Falsterborev på rejse fra Riga til Plymoth den 6/12-1815.

10/11-1816: Britisk Lord Glenorchy

På rejse Danzig til Perth, forlist og blev vrag på Falsterborev den 10/11-1816.

1/11-1862: Bark Esbern Snarre

Strandet på Segelskær ved Falsterbo d. 1/11-1862. Skibet er bygget i Eg på Elsfleth 1857. Br. 285, Net. 258. Reder W. Gram, Kalundborg.

11/5-1867: Ukendt opbrændt brig

Vraggods: Kalkgrunden ved Holtug (endel Takkelage af et større fartøj bestående af tre master, rær og stenger, endel tovværk (formentlig af det mellem Stevns og Falsterbo Nordrev d. 11/5-1867) opbrændt skib).

22/11-1872: Ukendt

Vrag sunket i 8 Favne, Toppene over vandet. Falsterbo Fyrstårn i S, 43 Grader. Vest 8 km afstand.

3/10-1875: Hjuldampskib L. J. Bager

Forlist efter brand om bord, branden begyndte ca. 2 sømil SØ fra Falsterbo Fyrskib. Skibet er bygget 1858 på Lindholmens i Gøteborg. Brt 404, Net 248, Længde 42,6 meter brede 7,4 meter, for Malmø Ångbåtsbolag. Reder G. Hedman, Malmø. Skibet gik i linietrafik Malmø-København-Lübeck. Skibets afgang fra Lübeck lørdag em. Fuldt lastet, ladning bestod af stykgods en del kostbare manufakturvarer og galanterivarer, 2 ædle Franske heste, samt 50 st. dame jeans (flaskekurve) indeholdende Glycerin fra Luders & Stange i Lübeck, samt en snes passager. Stevns Avis: Et brændende skib sås i søndags ud for Falsterbo at kæmpe med den stærke søgang uden at få hjælp fra land. Da skibet omt. Kl. 5 om morgenen, i svær søgang og kuling til storm fra SV, Kaptajn Mattsson, der befandt sig på kommandobroen hørtes et svagt dumpt knald nedenunder sig, men i det samme slog luer op fra en af de midtskibs stående flaskekurve, der åbenbart må have indeholdt et ganske andet stof end glycerin, samtidigt vækkedes Kahytpassagererne pludselig ved skrig og råb om, at der var ild i skibet. Upåklædte eller kun halvt påklædte styrtede de op på agterdækket, og der frembød sig da for deres blikke et forfærdeligt skue. Hele midtskibet stod i luger, et flammehav slog knitrende op imod skibets ræling og skjulte hele forskibet for dem, og alt imellem hørtes eksplosioner af nogle balloner, som var anbragt på dækket, hvis brændsel strømmede ud og forøgede ilden. Man mener, at ilden er opstået ved at en af disse balloner, som indeholdt æter eller et andet brandbart stof, er sprungen under den stærke søgang, dens indhold kommen i berøring med ilden under dampkedlen, og efter at det først har flænget ild har denne udbredt sig med rivende hurtighed, på 5-6 min. stod alt i luer. Kaptajnen søgte efter bedste evne at bringe orden til veje. Han beordrede første styrmand og et par matroser at sætte den båd ud, der var på læsiden, og befalede, at først og fremmest de kvindelige passagerer skulde anbringes i den. Selv tog han kommandoen over båden til luvart. Desværre styrtede, som altid ved slige lejligheder, alle hen til den båd, der først sættes ud, man så kvinder styrte sig på hovedet ned mellem bådens tofter, da man var i begreb med at sætte den ud, og da Kaptajnens båd kom i vandet med en mandlig passager, to matroser, anden styrmand og fyrbøderen samt Kaptajnen, sås den anden båd endnu hænge med forenden i taljerne, mens agterenden var under vand. Kaptajnen holdt sig ved en trosse fast til skibet for at redde så mange passager som muligt fra den anden båd, men til sidst slog en voldsom sø trossen ud af hans hånd og drev båden et godt stykke ud fra skibet. Efter at have sejlet tre timer under den høje søgang, der ofte truede med at fylde det lille fartøj eller flå det i stykker, mødtes en skonnert, som optog folkene i Kaptajnens båd og førte dem til København. Den anden båd må desværre antages at være forulykket. 32 personer forulykkede enten i luerne eller i havet, og deriblandt alle de ombordværende kvinder. Af de reddede, bestod Restaurationspersonalet foruden den frelste Restauratør af 5 personer, og var passagerernes antal ca. 18 af disse var, da ilden udbrød i 2den klasses kahyt foruden to kvindelige passagerer med et barn og to herrer samt en opvarningsjomfru, en kokkepige og en opvarter, hvilke alle indebrændte, da det på grund af den stærke ild var umuligt for dem at komme ud. En af de omkomne var Knud Olaf Gustav Lund, Cand. Polyt, kemiker og teknisk direktør i Hamburg. Den en af L. J. Bagers både er siden fundet ved Præstø og bragt dertil. Tre lig er fundet ved Ulvshale ved Møen. En redningsbåd fandtes i landdrevet ved Skanør. Det brændende skib, som drev for vinden, mod Trelleborg, brændte hele søndagen, hvorefter det sank ud på natten på 15 favne vand mellem Kampinge og Skåre fiskelagen.

Stevns Avis, 23/3-1876: L. J. Bagers vrag er i Søndags ved gunstig vejr undersøgt af Dykker. Skibet er sunket

6 fod i ler, bagbordsside er sønderbrudt og revnet, så at Dykkeren kunde gå fra havbunden ind i skibet; begge siderne er faldne ud, og dækket er helt borte. Agterskibet står ca. 8 fod højere end forskibet. Der findes adskillig last ombord. Af Dykkeren opfiskedes der 95 metalskår og 2 stk. Dysse. Vanddybde 15 Favne.

Stevns Avis, 14/7-1876: Fra det forulykkede Hjuldampskib L. J. Bagers vrage bliver der endnu stadig ved vidtløftige Dykkerforetagender, der ledes af et selskab i Trelleborg, opfisket en stor mængde forskellige sager af skibets ladning, hvilket foretagende lader til at blive ret indbringende og på grund af den gunstige årstid ikke er forbundet med forholdsvis mange vanskeligheder og udgifter. I den sidste tid er der således af Dykkere opfisket og bragt i land i Trelleborg 700 uld klæde, flere stykker hvide bomuldsvarer, et parti hamp, 77 dåser sardiner, 3 manometre, 1 fustage, ca. 200 pletter olie, et stort parti bogtrykkertyper, som mærkelig nok en stor del værktøj aldeles ubeskadigede og redskaber, såsom murestifter, vinduesbeslag, uldevare, file, hestemiler osv. Samt engel porcelænsager; alt det bjergede skal sælges om nogen tid ved auktion i Trelleborg.

7/10-1875: Jernbanedampskib Øresund af Høganæs

Forlist 4 dage efter at det stødte på vrage af Hjuldampskibet. Stevns Avis skriver: L. J. Bager, beliggende Ø. til S. ca. en Engelsk sømil fra Falsterbo Fyrskib. Mandskabet reddes af et forbi sejlede Dampskib. Skibet der var nyt og tilhørte Kullens Ångfartygs AB ved E.T. Killman. Bygget Motala Verkstad, Norrkøping i 1872, Brt 505, Net 397, Længde 57,5 meter, brede 8,2 meter Dybdegang 4,9 meter (L. J. Bager sank på 15 favne vand mellem Kampinge og Skåre?). S/S Øresund skulle være sunket på 8 meter vand og rage 1 meter op over vandet (?) Ifølge Søfartsmuseet i Gøteborg er skibet vrage.

15/10 -1875: Brig Emanuel af Brevig

Stevns Avis skriver: Udfor Falsterbo synes i denne tid, det ene Skib at skulle forlise efter det andet. Således blev atter i tirsdags en Norsk Brig Emanuel, Kaptajn Nielsen af Brevig, oversejlet af en anden Brig og sank så hurtigt at mandskabet, 7 mand, med nød og næppe reddede sig i en lille pram og blev heldigvis i det måneklare vejr senere bemærket af en Tysk Brig, som optog dem i en meget forkommen tilstand og landsatte dem i København. Hvorvidt den anden Brig tog nogen skade vides endnu ikke

April 1876: Ukendt Skonnert

Stevns Avis skriver d. 28/4-1876: Ifølge underretninger fra to i mandags passerende Engelske Dampskibe er en Skonnert sunken V.S.V. ¼ Mil fra Falsterbo Fyrskib, på 6 favne vand: Den står med topsejl og bramsejl over vandet, formentlig påsejlet.

Nov. 1875: Ukendt

Stevns Avis skriver d. 12/11-1875: Kaptajnen på Dampskibet Motala har indsendt en notits Aftonbl. om, at han, som i fradags er ankommen til Stockholm, på rejse fra Havre 2 Min V. for Falsterbo Fyrskib har set et vrage med mast og derpå værende Rå, synligt et par fods højde over vandfladen. Der har tidligere i Svenske blade været omtalt, at fartøjer er tørnede på undersøiske vrage, 2 min Ø. til S. for Falsterbo Fyrskib. Der fremgår heraf, at der findes vrage både Øst og Vest for Nævnte Fyrskib, begge i omtrent samme afstand.

April 1876: Ukendt Skonnert

Stevns Avis skriver 28/4-1876: Ifølge underretning fra to i Mandages passerende Engelske Dampskibe er en Skonnert sunket V.S.V. ¼ Mil fra Falsterbo Fyrskib, på 6 favne vand: den står med topsejl og bramsejl over vandet, formentlig påsejlet.

Aug. 1877: Svensk Skonnert Carl

Stevns Avis skriver d. 15/8-1877: Oversejlet - I mandags indkom til Rødvig havn en skibsjolle med Kaptajnen og 7 mands besætning fra den Svenske Skonnert Carl, som om natten var bleven oversejlet af et større Barkskip ca. 1 Mil ud for Falsterbo. Skonnerten, som var på rejse fra Stettin til Nantes med Ege-bjælker, sank straks: besætningen reddede sig med nød i skibsjollen og ankom til Rødvig våde og forkomne, efter at have drevet om i søen i 8 timer. Kaptajnen syntes især at være forkommen; de henvistes til det derværende gejstgiversted, og det gjorde et godt indtryk at være vidne til den velville og forkommenhed, som der vistes dem.

14/4 – 1879: Jagt Libra af Thurø

Kaptajn A. Hansen af Thurø ved Svendborg, kommende fra Faxe med kalksten til Königsberg, er ved Falsterbo Fyrskib bleven oversejlet af Dampskib Valdemar, tilhørende det forenede Dampskibsselskab, kommende fra Sundet. Jagten sank øjeblikkelig på 7 favne vand; af besætningen druknede Kokken, mens Kaptajnen og 2 mand reddedes i fartøjets egen jolle og kom om bord i Engelsk Brig Margaret af West Hartlepool. Kapt. Barnard" Valdemar" gjorde straks melding ved Falsterbo Fyrskib.

Kaptajnen der havde ligget i køjen under dækket, da sammenstødet skete, på en vidunderlig måde blev reddet, idet han, der forsøgte at trænge op på dækket gennem en luge, men så tabte bevidstheden, da han mærkede, at jagten sank, kom til sig selv, med sine arme klamrede om toppen af skibets mast, der ragede en alen over vandet. Efter at være optagne af et forbi sejrende skib skulle de dagen efter gå over i et andet fartøj for at nå til København, og ved denne lejlighed kom de tre reddede atter i livsfare, idet båden kæntrede med dem. I en meget forkommen tilstand blev de dog alle trukket op, hvorefter de lykkelig ankom til København.

5/4-1887: DFDS Dampskib Arcturus

På rejse fra København til Danzig i ballast, kollideret med Engelske Dampskib Savona af Leith, og sank ud for Falsterbo. Besætning og Passagerer blev reddet af Savona. Skibet blev bygget 1856, som one-dæk jern last og passagerfartøj af Alexander Denny, Albert Yard, Scotland, værft nr.40. 364 brutto, 264 netto. Lanceret som Victor Emanuel af Glasgow, sejlede Clyde-Middelhavet.

April 1858 blev skibet chartret til sejlads København-Scotland-Færøerne-Island af CPA Koch.

Aug. 1858 solgt til John Mitchell, Glasgow.

Marts 1859 solgt til PCA Koch og Henderson København og omdøbt Arcturus.

1864 solgt til LC Poulsen, København, Chartret af Danske Regering, og brugt som troopship under krigen mod Tyskland.

1867 overtaget af DFDS til rute København-Island og Stettin-København.

1871 forlænget og ny motor og kedel.

Dec. 1877 i kollision med den Norske Damper Vidar, og sank, senere flotbringning og repareret i Bergen. Total forlist 5/4-1887 ved Falsterbo.

16/11-1881: Engelsk Dampskib Highbury

På rejse med en ladning jernbaneskiner fra Cornstadt til Poti, forlist på Falsterbo Rev. Bygget 1879 Tyne Iron S.B. Co. 1853 Tons. 270 X 35 X 24,6 200 h.p. compound inverted Ingines. Ifølge Søfartsmuseet i Gøteborg er skibet vrage.

Aug. 1886: Tysk Marine Lystkutter Lust

Østsjællands Folkeblad skriver d. 14/8-1886: I Køge havn indkom Switzers Dykkerdampskib Skandinavien, med den Tyske Marine tilhørende lystkutter Lust, på slæb. Kutteren havde været på grund ved Falsterbo. Det smukke, yderst flot udstyrede Skib var i høj grad ramponeret, Skanseklædningen splintret, Ruffet over kahytten afrevet og skibet fyldt med sand og vand. På havnepladsen henligger til tørring en broget blanding af Signalfag, linned, Officersuniformer og andre klædningsstykker, tovværk, polstrede hynder, breve og dokumenter osv. Det hele var i en ynkelig forfatning. Det havde nok været et temmelig svært arbejde for Bjergningsdamperen Skandinavien at få kutteren af grunden, da den i stormen var dreven op på meget grundt vand.

Maj 1888: Skonnert Heinrich

Østsjællands Folkeblad skriver den 3/5-1888: Sunken Skonnert. Da Skonnerten Heinrich, Kaptajn Brahms, Natten til i søndags kl.12 kommende Nord fra, passerede Falsterbos Fyrskib, stødte den mod den de liggende ismasse, blev knust og sank efter 5 min. Mandskabet, 4 mand reddes til Fyrskibet og blev af Dampskibet Heimdal landsat i København. Skonnerten ligger med en del af Rigningen over vandet en Kabellængde SSV fra Falsterbos Fyrskib.

Nov. 1888: Ukendt Slup

En Slup er sunket Sydøst for Falsterbo Fyr. Toppen af masten er synlig, Den er meget farlig for sejladsen.

20/8-1889: Bark Marianne Bertha

Amager Posten skriver d. 20 Aug.1889: Bjergning. Barken Marianne Bertha Kapt. Bitsch af Memel, fra Newcastle til Helsingør, lastet med kul grundstødt i lørdags på Lillegrund i Nærheden af Skanør. Efter en del losning i lægter fra Dragør slæbtes skibet af grunden søndag morgen og bugseredes til København af en Svizzerdamperen. Bjergningsaftalen lød på 200 Pund 3600 Kroner. Skibets ror løsreves.

10/8-1890: Dampskib Gustaf Nermann af Stavanger

Kaptajnen på Dampskibet Erna ankom til København fra Bornholm, meddeler, at han ud for Falsterbo i misvisende VSV fra Falsterbo Fyr og Misvisende NNV fra Falsterbo Fyrskib passerede et sunket Dampskib, som havde begge mastetoppe over vandet, Vraget ligger farligt for sejladsen rundt Falsterbo.

Stevns Avis skriver 12/8-1890: Katastrofen ved Falsterbo; Natten mellem i Fredags og Lørdags blev Dampskibet Gustaf Nerman af Stavanger, Kapt. Olsen, oversejlet af et Svensk Dampskib ved navn Mudir af Malmø. Skibene lå lidt ved siden af hinanden, og umiddelbart efter at sammenstødet var sket, sprang to mand af Gustaf Nerman's besætning ombord i Mudir, idet de straks var på det rene med, at deres skib ville synke. De andre af dette Skibs mandskab, der ved sammenstødet befandt sig i køjerne, fik tilligemed Kaptajnen sat en jolle i vandet og blev optagen af Mudir. Kort efter sank Gustaf Nermann.

Gustaf Nerman, bygget 1872, 307 brutto, 232 netto, 132,9 X 23,3 X 11,7 fod, Indeholder en last af 3 til 4000 Tdr. korn.

Switzers Bjergningsentreprises Dykkerdampskib Drogden afgik til det sted, hvor skibet ligger på havets bund. En Dykker sendtes ned til skibet for nærmere at iagttage forholdene. Det ligger farligt for sejladsen rundt Falsterbo. Der er nemlig kun 5-6 favne vand på det sted, hvor det er sunket.

Bjergningsarbejdet blev påbegyndt i går af Dykkerdampskibet Øresund, der om morgenen afgik med en arbejdsstyrke af 12-14 mand. Bjergningen går for sig på følgende måde: først sendes en Dykker ned til skibet for at anbringe sugerslanger i lasten, og ved hjælp af Dampkraft bliver kornet dernæst pumpet op. Den bjergede ladning oplægges på korntørringsmagasinet.

Stevns Avis d. 31/8-1890 En sprængning på havets bund. Ovre ved Falsterbo ligger endnu vraget af Dampskibet Gustaf Nerman, Efter at lasten i mere eller mindre våd tilstand er bjerget ved hjælp af den Switzerske Entreprises opslugningsapparater, har den Svenske Regering givet ordre til, at vraget skal sprænges bort, da det ligger farligt for sejladsen.

Sprængningen vil en a de nærmeste dage blive udført fra en af Switzers Dampere. Den går for sig på den måde, at en Dykker går ned fra Damperen, som har lagt sig for anker i nærheden af det sted, hvor vraget findes.

Når Dykkeren er kommen ned til vraget, anbringer han en dunk, der er fyldt med krudt, inde i det sunkne skib. Krudtet bringes til at fænge ved elektricitet. Ind i dunken fører nemlig en ledning fra det til bjergningsdamperen hørende elektriske batteri.

Så snart den første sprængning er foretaget, går Dykkeren atter ned til vraget for at se, hvorledes det står til. Han anbringer så en ny dunk på et andet sted, og på den måde sprænges stykke efter stykke bort af det sunkne skib.

3/10-1895: Skonnert Cicilie Marie af Arnis

Dampskib Pinus af Elbring, der ankom her på reden d. 4 ds. Har d. 3 om aftenen bjerget besætningen fra Skonnerten Cicilie Marie, der var på rejse til Køningsberg med stenvarer. Kort efter at besætningen, 3 mand var kommen om bord i Pinus, sank Skonnerten omtrent 7 Km. af Falsterbo Fyr.

5/4-1895: Jagt Fortuna af Marstal

På rejse fra København til Stubbekøbing med Byg, sprang læk under NV lig Storm og måtte sættes på land ved Falsterbo fyr, da fartøjet sønderbrødes. Kaptajnen svømmede i land, matrosen, en ældre mand omkom.

Skibet var på 39 Brutto tons bygget i Troense 1838 af Eg.

Okt. 1895: Ukendt

Østsjællands Folkeblad skriver 6/10-1895: Reddet Mandskab. Dampskibet Timns, der i går ankom til København med en last træ fra Elbring, har udfor Falsterbo i Stærk Storm reddet tre mand, der var om bord i en Jagt. Umiddelbart efter at Dampskibet havde forladt stedet, sank Jagten. De tre reddede befandt sig i går i bedste velgående.

14/11-1895: Ukendt skib

Stevns Avis skriver 14/11-1895: Sunket skib. Ifølge meddelelse fra søen er et fartøj sunket ca. halvanden mil SSV for Dragør Fyrskib, NV for Skanør. 2 mastetoppe rager op af vandet. Skibet står på 7 favne, lige i sejlløbet og er farligt for sejladsen.

12/11-1896: Jagt Daniel af Rønne

På rejse København til Rønne med 60 tons stykgods, bortebleven formentlig på Falsterbo rev, da Navnebrædt og vragstykker fandtes inddreven ved Falsterbo. 3 mand omkom. Skibet var på 47 Brt, Bygget Arnis 1839 af Eg, Reder J. Hintze.

15/12-1897: Skruedamper Erna af Nexø

Grundstødt og sank 5 ½ sømil ØSØ for Falsterbo Fyrskib. På 18 fod vand. Stevns Avis skriver d. 18/12-1897: Dampskibet Ernas Stranding på Falsterbo Rev. Berl. Tid. Har kunnet få de første omfattende oplysninger om forliset. Med Malmø Damperen ankom nemlig til København med 21 mennesker af hvilke de 9 var passagerer der befandt sig om bord i det forliste skib. Desuden havde Erna en betydelig last, således var en mængde kreaturer og svin opstaldede midtskibs på dækket.

Vejret var, da man kom længere ud på søen, stærk tåge, I kahytterne havde man lagt sig til hvile, og der sporede om bord i den første del af natten ingen anden forstyrrelse, end at en af kalvene faldt ned i Restaurationsrummet, hvorfra den med besvær igen bragtes op på dækket.

Men Kl. 3 ½ vækkedes alle, der havde søgt hvile under dækket, ved et i øvrigt ikke særligt kraftigt stød. Man forstod derfor ikke ret, hvad der i virkeligheden var gået for sig, før man fra dækket hørte råbene, klar ved bådene. Råbet skræmmende i et nu alle passagerne op på dækket. Kaptajnen lod pejle ved pumperne, det viste sig, at vandet steg mere og mere i Eran. Efter omtrent fem minutters forløb var det nået helt op til salonen.

Ernas to både klargjorte og firede ned i søen, og de ombordværende tog plads i dem. Bådene holdt sig på Kaptajnens ordre så længe som muligt i nærheden af Damperen. Der kunne jo endnu være en mulighed for, at skaden ikke var større, end at man igen kunne bjerge sig ombord. Men dette håb svandt hurtigt. Erna havde efter det første stød løsnet sig fra grunden og var drevet noget udefter, men kort efter førtes det atter ud på revet og huggede sig fast. Det var af den ind trængende vandmængde tvunget længere og længere nedefter. Snart ragede kun skorstenen og de to master over søen, der brød sig skummende hen over det forliste skib.

Et sørgeligt syn var det, da Erna var sunket, at se kreaturerne, der havde stået frit på dækket i båsene, omkomme i bølgerne. Flere af kalvene som svømmende hen til bådene, men naturligt var det en umulighed at optage dem i de opfyldte både, hvis passagerers frelse tilmed var tvivlsom. Det uhyggelige syn af de

drukneende dyr akkompagneredes derhos af brølene fra en stor Svensk tyr, der havde været ombord og nu lå kæmpende i vandet, brøl, der yderligere øgede nattens rædsler.

Kaptajnen gav ordre til begge både om at ro ind mod land. Så vidt man kunne formode, var der hertil omtrent tre kvart mile fra strandingsstedet. Desuden beordredes det, at bådene så vidt muligt skulle holde sig i nærheden af hinanden med Kaptajnens båd som den forreste. Da man var kommen i nærheden af land, vovede man dog ikke straks at gå ind, idet brændingen jog store hvidt skummende brådsøer hen mod kystlandet. Passagererne, navnlig kvinderne led meget. Vandet skyllede over og ind i de små både, og de skibbrudne døjede stærkt af kulde, halvpåklædte som de fleste af dem var.

Endelig kom de længselsfuldt ventede morgen. Kaptajnen foretog først landgang med sin båd, idet han gav ordre til den anden båd om at følge efter, når han lykkelig var lande. Landgangen gik heldig for sig, bådene stødte på bredden, og de ombordværende vadede ind på kysten. Dennes beboere var imidlertid bleven opmærksomme på skibebrudne, og ved tilråb og tegn anviste de dem landingsstedet. Det var dengang omtrent ved halv ni tiden om morgenen.

Dampskibet Erna: Fragt og Passagerskib, jern på klink, Brutto 198, Netto 98, bygget 1877.

21 Jan 1898: Det Stockholmske Bjergningsselskab Neptun har i de seneste dage helt måtte indstille sine forsøg på at få skibet tættet med vand, fordi søen har været alt for urolig. Neptun får ikke en øre for sin umage, før Erna er bragt i en eller anden havn.

11/5-1898: Vraget af den sunkne Bornholmerdamper Erna solgtes ved Auktion i Trelleborg for 455 kr. Køberen solgte vraget til et Konsortium, som derefter solgte det til Hr. Erikson fra Gøteborg for 1400 Kr.

Marts 1898: Ukendt Skib

Østsjællands Folkeblad skriver 29/3-1898 Et russisk skib, som indkom Eftermiddag, meddeler, at den mellem Falsterbo og Stevns har passeret et sunket skib, hvoraf kun en mast var synlig.

Okt. 1898: Jagt Herkules af Saxkøbing

Stevns Avis skriver 27/10-1898: Stranding. Under stærk tåge Strandede i tirsdags ved Skanør, Jagten Herkules af Saxkøbing, på rejse fra Hjemstedet til København med Byg. Jagten står meget fast og er meget læk.

26/4-1901: Uddybningskib Skjold af København

177 tons, er under bugsering fra Nyborg til Kastrup, sunket i ØSØ lig Storm ud for Falsterbo, omt. 3 Km V til S for Falsterbo Fyr på 5 Favne vand.

26/10-1901: Jagt Caroline af Marstal

24 Netto tons, lastet med 45 tons Granit, sprang læk og sunket ca. 3 Km. fra Falsterbo Fyrtårn på 5 Favne vand. Blev senere bortsprængt p.g.a. fare for sejladsen.

Juli 1902: Galease Hedevig af Vestervik

Østsjællands Folkeblad skriver 12/7-1902 Et sammenstød. Et Svensk skib gået under. Galeasen Hedevig af Vestervik i Sverige er Ifølge Ritzaus Bureau sidste nat ved Falsterbo Fyrskib stødt sammen med den Engelske Damper Milliceni, skønt man fra damperen gjorde alt muligt for at redde Galeasens besætning, som bestod af to mand, lykkedes det kun at bjerge den ene.

27/3-1903: Skonnert Wilhelmina af Hellevik, Sverige

På rejse Sølvborg-København, Lastet med korn, kollideret i nærheden af Falsterbo Fyrskib, med Belgiske Dampskib Riepel, som tog besætningen op.

28/4-1903: Skruedamper Lena af Luleå

1698 tons, på rejse fra Hull til Gavle med 2270 tons sten kul, sunket efter kollision med DFDS's Dampskib Christian IX af København, ved Falsterbo Fyrskib.

Østsjællands Folkeblad skriver d. 30/4-1903: Det Forenede Dampskibsselskabs Damper Chr. D 9. har i mandages boret den Svenske Damper Lena i sænk Ulykken skete udfor Falsterbo. Vejret var så tåget, at det var umuligt at se noget som helst. Ved ottetiden om formiddagen hørte mandskabet på Lena en damper nærme sig, men det var umuligt at se eller høre, hvorfra lyden kom. Et kvarter efter lå de to skibe pludselig så tæt ved hinanden, at et sammenstød var uundgåeligt. Chr. d.9. sendte sin stævn ind i bagbordsside på Lena, så at det Svenske Dampskib næsten blev skåret midt over. Fra Chr d. 9 blev der øjeblikkeligt sat både ud, og det lykkedes i løbet af nogle minutter at redde de 22 mand på Lena. Og næppe var de to skibe kommet klar af hinanden, før Lena sank.

Chr. d.9. stod langsomt op gennem Drogden til København, hvor den ankom om formiddagen. Den havde selv fået et vældigt hul i stævnen, men dens vandtætte skodder havde gjort sin virkning, således at der intet vand trængte ind.

Lena passerede Falsterbo Fyrskib Kl. 7.57, hvorefter der styredes SØ til Ø og lidt senere SØ ¾ Ø idet tågesignaler jævnlig afgaves. Kl. 8.08 hørtes en Damppebe tone, og farten mindskedes, der forløb 7-8 min. Forinden Tågesignalet atter hørtes fra Damperen, kort efter indtraf kollisionen og ramtes agter for maskinrummet, som sank efter 10 min. Ifølge Søfartsmuseet i Gøteborg er skibet vrøg.

19/7-1904: Jagt Kamilie af Karlshamn

Forlist ved kollision med Dampskib Luise af Malmø, kløves i to stykker og sank omgående, ca. 2 mil NV fra Falsterbo Fyrskib.

23/11-1904: Skruedamper Dana af Helsingør

På rejse Riga-Rotterdam med 1294 tons Hvede. Grundstødt og forlist på Falsterbo Rev, i SØ lig storm i regn og snetykning. Ved afrejsen opdagedes en lækage ved sø forbindelsen. Det lykkedes dog at tætnede denne, men senere mistedes et skrueblad. Til sidst kastede en svær sø skibet over, så ladningen rovsede, og der fremkom en stærk slagside. Kulkassen fyldtes med vand, og fyret slukkedes under kedlerne. Man blev taget på slæb af Svenske S/S Titania, men slæbetrossen sprængtes, fortsatte Titania sin rejse. Under forsøg på at sætte bådene ud blev den ene sønderslået, og den anden drev af med to besætningsmedlemmer, der

omkom. Til slut strandede Dana på Falsterbo Rev og blev Vrag.

Dana bygget 1875 af Kockums mek. Werkstads Malmø Br. 1026 tons. Net. 644 ton.

22/11-1908: Dampskib Aarstein af Kristiania

På rejse Cornstadt-Hull med trælast, kollideret med Dampskib Alma af Bergen, i nærheden af Falsterbo i klart sigtbart vejr. Aarstein blev ramt på BB side i boven, hvorefter det blev landsat på Falsterbo for ikke at synke. Switzers Valkyrien Assisterer. I jan1909 i den stærke pålandsstorm brækkede skibet midt over og betragtes som vrag.

Aarstein bygget af jern i 1883 af North of England SB Co. Sunderland, 1624 Brt. 1013 Net. Leveret som Phoenix for A. Smidt & Co. London, 1886 solgt til Parsons & Linton, London, 1895 solgt til W.S. Miller & Co. London, 1897 Solgt til Aarstein, Kristiania 1908 landsat udfor Falsterbo.

1909: Dampskib William Bairley (Wilson Line)

1834 tons strandet ved Falsterbo og ophugget. Bygget 1883 overtaget af Bailey & Leetham 1903.

17/5-1909: Galease Emilie af Dragør

På rejse Knasbeskar til København med trælast, sprunget læk og sunket i ØSØ lig hård kuling.

Efter Emilie havde passeret Sandhammeren, blev kursen sat efter Falsterborev Fyrskib, efterhånden friskede vinden, og skyllede jævnlige over dækket, hvorved en del af dæksladningen gik over bord, det vist sig at der var vand i rummet, og da pumpen var uklar af dæksladningen, blev den straks kastet over bord, vandet steg imidlertid rask. Kort efter Dampskib Valhall af Bergen, som bjergede besætningen, lidt efter kæntrede Emilie og sank.

Gelease Emilie på 43 Netto tons, bygget 1859 i Ueckermunde.

28/1-1910: Dampskib Arthur af Holmestrand

På rejse Gent-Neufahrwasser med fosfat, strandede i snestorm på Falsterbo Rev. Af besætningen bjergedes 12 mand om bord i Dampskib Niels R. Finsen af Kbh. Resten af besætningen 3 man reddedes ind til Skanør. I begyndelsen af Feb. Blev skibet fuldstændig sønderslået og totalt vrag. Vraget er senere hævet og ophugget.

Skibet bygget 1882 af jern af T&W Smidth N. Shields, 1045 Brt. Net. 645. leveret som Chirton.

8/11-1910: Skonnert Florida af Brandevik

311 Brt. På rejse Hernøsand-Wismar med trælast strandet ved Falsterbo og blev vrag. Mandskabet, 8 mand er reddet.

31/1-1913: Dampskib Kattegat af Varkebeck

På rejse Kønigsberg-Skien, lastet med 604 ton Rug, vandfyldt og strandet i Kamptingbugten i svær

snestorm. Alle 12 mand omkom.

Kattegat bygget af jern i 1873, 431 tons. (Pos: 55 16 613 N - 13 22 722 Ø, S/S Kattegat el. S/SVirgo

5/5-1913: Skonnert Sven af Saltvik

På rejse København-Sølvesborg, lastet med Chamottesten, sprunget læg og sunket ved Skanør, besætningen taget op af Danske Dampskib Joan Skiem.

23/11-1914: Tysk Torpedobådsjager S 124

Sunket efter kollision med DFDS's Dampskib Anglo Dane.

Torpedobåden der med blændede lanterner patrouillerede ved Sundets sydlige udgang, udfør Falsterbo.

Østsjællands Folkeblad d. 25/11-1914: Den natlige Katastrofe i farvandet i nærheden af Falsterbo, 12 ½ Kvartmil fra Stevns Fyr, indeholder en række på en gang dramatiske og uhyggelige enkeltheder. Ulykken foregik ved 2-tiden søndag nat, da Anglo Dane, ført af Kaptajn Kann, på vej fra Stettin befandt sig tværs af Falsterbo. Naturligvis havde skibet sine lanterner i orden. Med et ser man lige forude et langt, mørkt skibsskrog, og den fremmede damper gik i en kurs omtrent vinkelret på Anglo Danes kurs. Et sammenstød var uundgåeligt.

Anglo Danes stævn trængte en halv snes fod ind i skibet, der viste sig at være en Tysk Torpedobådsjager, og damp strømmede med voldsom kraft ud af de overskårne kedel rør. Man søgte at holde Jageren oven vande endnu en lille tid, og Anglo Danes maskiner gik derfor langsomt frem. Et øjeblik senere kom to andre Jagere til.

Den skoldhede damp havde fyldt maskinrummet på det oversejlet fartøj, anden styrmand Vang fra Anglo Dane gik nu over på dækket og hjalp tre hårdt medtagne mand af besætningen, over i den Danske Damper. De Tyske Officerer krævede, at Anglo Dane skulde sejle til Svinemunde, men kaptajnen afslog dette og henviste til, at der var kortere vej til København.

To af de sårede befandt sig i en forfærdelig tilstand, Skoldede af den ud strømmende damp. Størstedelen af deres hud hang i laser, og en morfinindsprøjtning, som en Tysk læge kunne give dem, lindrede kun lidt deres frygtelige smerter.

Overmaskinmesteren led af kvælningsanfald og bad om at måtte komme hen til et køje for at få luft. Hen på morgenen udåndede han. Ved ankomsten til København blev Ambulance straks rekvireret, og førte den anden af de sårede til Rigshospitalet, men under vejs afgik han ved døden. Den tredje sårede var efter eget ønske atter ført tilbage til det Tyske skib.

1916: Minespærringer Sundet og Køge bugt

Danske minespærringer fra Saltholm og SV om Amager. Drogden blev først spærret i februar 1916. I August 1916 spærrede Sverige Køgrundsrenden nordvest for Skanør. De Tyske spærringer som ligger imellem den Danske og Svenske spærring, syd for Saltholm og Dragør, som et stort "L" omkring Skanør og Falsterbo, forbi Kampinge bugten.

28/2-1916: Svenske Dampskib Knippla af Gøteborg

Minesprængt på rejse Trelleborg til Gøteborg lastet med 630 tons Rå sukker ved Falsterbo Rev. Knippla stødte på en mine udfør Falsterbo, Damperen kom for nær ved det af Tyskerne udlagte minefelt, og blev ved en eksplosionen i forskibet revet op i bugen, så fartøjet vandfyldtes, hvorved agterskibet løftedes op over vandet, og sank efter 3 min. En del vraggods inddrevet på kysten ved Stevns, en redningsbåd op fisket i åben sø.

Det lykkedes en del af besætningen at komme om bord i skibets Redningsbåde, men 5 personer, deriblandt to kvinder, måtte kaste sig i søen. Alle blev dog reddet af en mindre Damper, der havde passeret det ny minefelt, satte tværs over dette igen, hvorved det lykkedes den at komme de skibbrudne til hjælp.

Ulykken indtræf et stykke indenfor det sted, hvor Falsterbo Fyrskib plejer at ligge, og Knipplas er sunket 500 meter SØ for Aflaggans Prik, på mindste dybde af 5,7 meter, der er en af prikkerne i den ny sejlroute ved Falsterbo.

Efterretning for Søfarende oplyser i 1920 at skibet ligger på pos 55 18 22 N – 12 48 00 Ø.

9/3-1916: Svensk damper Marta af Norrkøping

Østsjællands folkeblad d. 11/3-1916: De Tyske Miner. Svensk Damper minesprængt på Svensk Territorium. Damperen Marta af Norrkøping er i morges Kl. 9 ½ bleven sprængt af to miner indenfor tre miles grænsen ved Aflaggans Grund ud for Falsterbo. Den var på rejse til Blyth med trælast fra Trelleborg. Ifølge Søfartsmuseet i Gøteborg er skibet hævet og ført til Stettin (1. Verdenskrigs Svenske Fartygsluster: 19/5-1917 Åland archipelag Beslaglagt af tysk ubåd).

9/10-1916: Hollandske Skonnert Egberdive af Groeningen

På rejse fra Amsterdam til Hernøsand med Ballast, bleven minesprængt udfør Falsterbo. Besætningen, 5 mand er kommen i land ved Falsterbo. Skibet havde ingen lods om bord og sejlede ind i det gamle Tyske Minefelt SØ for Falsterbo. Ingen af de ombordværende kom til skade.

Efterretninger for Søfarende oplyser i 1920 at vraget findes på en mindste dybde af 6 meter. På 55 19 00 N – 12 44 54 Ø.

Første verdenskrigs vrage

Efterretning for Søfarende oplyser i 1920. 1 vrage, hvorover der findes en mindste dybde af 2,8 meter på 55 19 06 N – 12 44 30 Ø.

11/6-1916: Dampskib Emmy af Stockholm

På rejse Søraker-Rå, lastet med 720 tons Kis (pyrites). Gik på minefelt og minesprængt i forskibet mellem Hildgrund og Falsterbo Rev, hvorved 5 mand omkom.

Skibet 496 Brt., bygget af jern i 1872.

Efterretning for Søfarende oplyser at, vraget af Dampskibet Emmy, hvor der over vraget findes en mindste dybde af 3,4 meter, på pos: 55 18 20 N – 12 47 50 Ø. Ifølge Søfartsmuseet i Gøteborg er skibet vrage.

8/8-1916: Dampskib Thore Hafte af Haugesund

På rejse Stettin-Haugesund, lastet med stykgods.

Thore Hafte 353 Brt. bygget af Johan Voigt, Tronhjem 1872 leveret som Leif.

Ødelagt og minesprængt, omtrent 3-4 mil SV af Falsterbo pynt, to på hinanden følgende eksplosioner indtraf, og maskinen blev slået stop og straks derefter fuld agterover, men vandet fossede ind i maskinrummet på begge sider. Alle mand gik i bådene, en mand omkom. Thore Hafte sank i løbet af 2 min. Mandskabet blev optaget af D/S Klippan af Gøteborg, der var ilet til hjælp, og landsat i Trelleborg samme dag.

Efterretning for Søfarende oplyser at Dampskibet Thore Hafte, hvorover der findes en mindste dybde af 7,5 meter, på pos: 55 18 54 N – 12 45 30 Ø.

23/10-1918: Galease Vilhem af Helsingborg

På rejse Sølvborg-Drammen, da skibet grundstødte på Falsterbo rev, lastet med 106 tons lervarer og stykgods, skibet blev vrage.

Skibet var på 61,3 Brt. bygget 1867.

3/11-1919: Skonnert Cab af Helsingborg

På rejse Karlskrona-Sunderland, lastet med 68 std. Træ grundstødt på Falsterbo Rev. Alle blev reddet, og skibet vrage.

Skibet 141 Brt, bygget af træ 1874.

17/1-1920: Skonnert Gudny af Gøteborg

På rejse Lybeck-Uddevalla, lastet med 130 tons Kalisalt, grundstødt i Kampingebugten vest for Trelleborg, skibet blev vrage, på en ca. pos: 55 23 N – 13 00 Ø.

23/12-1920: Norske M/S Fjeldbo

På rejse Olofshamn-Spapsborgmed kaldstein, grundstødte og sank vest for Trelleborg, Kaptajnen forvekslede kosten på Kullagrund med kosten på Blendheimsgrunnen og Fyrskibet ved Trelleborg med Falsterbo Fyrskib og ændrede så kursen, så skibet gik på grund.

M/S Fjeldbo, 484 Brt. søsat Sep. 1919 af Fougner's Staal-Beton Byggenr. 33.

26/5-1921: Tysk Galease Helene af Hamborg

Østsjællands Folkeblad d. 27/5-1921 oplyser: Skonnert Toibo af Mariehamn kom i går morges til København medførende to mand, som skonnerten havde truffet i en synkefærdig jolle, et stykke fra Falsterbo. Det er oplyst, at de to reddede mænd tilhører Galeasen Helene af Hamborg. Den var på rejse med en ladning kridt til Oscarshamn, men var sprunget læk. Kaptajnen på Helene, Zappel var ikke kommen om bord i jollen, der hverken havde ror eller årer og derfor var drevet bort fra vrage, før Kaptajn Zeppel havde bragt sig i behold i jollen. De to mænd havde set deres Kaptajn klynge sig til mastetroppen uden at være i stand til at bringe ham hjælp - strømmen førte dem længere og længere bort fra vrage. Så snart

denne rapport var aflagt for de Københavnske Havnemyndigheder sendte Marinen en Flyvebåd ned i Østersøen til det sted, hvor Helene efter Beskrivelsen var sunket. Flyvebåden så imidlertid hverken noget til vrager eller Kaptajnen. En Undervandsbåd blev senere afsendt til stedet.

5/11-1921 Stormen: Østsjællands Folkeblad oplyser bl.a. at en Damper rapporteres at have passeret et vrage den 2 ds. 2 sømil ØSØ for Falsterborev Fyrskib, Vraget forventes drivende.

18/12-1921: Galease *Violante af Frederikshavn*

På rejse fra Kerteminde-København, med en last af Rug. Violanta der den. 17/12 blev forladt af sin besætning i Drogden, besætningen er bjærget, skibet er strandet ved Falsterbo, vest på Langegrunden ca. 1 sømil N til Ø fra Falsterbo Fyr. Skibet er vrage.

27/10-1922: Galease *Najaden af Vang*

På rejse fra København-Rønne med 50 tons jern. Najaden grundstødte under storm fra Øst, VSV for Falsterbo Fyr. Da det ikke lykkedes at bringe skibet flot ved egen hjælp, rekvireredes assistance, en Svensk Bjergningsdamper, Birger til strandingsstedet. Efter at en del af ladningen var lægtret og resten kastet over bord, forsøgte Birger og en anden mindre Damper, der var kommet til stede, at slæbe Najaden af grunden. Efter at en del af inventar og alt løbende gods var bragt om bord i bjergningsskibet blev arbejdet indstillet, hvorefter besætningen forlod skibet. Skibet blev vrage.

Najaden 43 Brt, bygget 1897 af Eg og Fyr.

4/3-1923: Tyske *Dampskib Herta*

På rejse Kønigsberg-København med tømmer, grundstødt ved Falsterbo, siden slettet af registeret (tidligere af Livadia af Gøteborg - PBJF).

6/4-1925: Skonnert *Wahlfort af Barth*

Østsjællands Folkeblad skriver d. 6/4-1925: Skonnert kærtret ved Falsterbo. Der er søndag morgen udspillet et drama i farvandet ud for Falsterbo, idet en Tysk Skonnert Wahlfort af Barth, der var på rejse fra Stettin til København, hvorved Føreren; Kaptajn Wacht, druknede.

Vejret var stille, og Skonnerten har ikke været på grund. Antagelig har den fået en læk, så Vandet er strømmet ind. Den var ladet med salt, som er smeltet i vandet og har fyldt skibet. På dækket havde Skonnerten en del tomme Syreflasker, hvoraf de fleste er bjerget i land. Da skibet sank, klamrede Besætningen, der med Kaptajnen bestod af fire mand, sig til Rigningen, hvor de hang i to timer, da vraget blev observeret af en Bornholmsk Galease Anna der kom forbi. Galeasens Fører, skipper Mogensen, lod en båd sætte ud, og det lykkedes at bjerge de tre mand af Skonnertens besætning, deriblandt Kaptajnens søn, medens Kaptajnen selv, kort før Galeasen kom til stede, af udmattelse havde sluppet taget i Rigningen og var gået til bunds. Anna tog de tre reddede med hertil, hvor de blev indkvarteret i sømandshjemmet, Bethel.

Marineministeriet meddeler; En skonnert er sunket Sydvest for Falsterbo Rev på omtrentlig plads 55 Gr. 19 min. Nord – 12 Gr. 45,5 min. Øst. Den agterste mast synlig over vandet.

22/2-1926: Dampskib Maron

Sunket SV for Falsterbo Rev, på ca. 8 meter vand, p.g.a. sandvandring.

23/8-1926: Jagt Ida af Køge

Ida lå opankret under Stevns Klint, da Ankerkæden brækkede som følge af hård Storm. Der sattes sejl og Ida, som var drevet til søs, manøvreredes ind under kysten, hvor der ankers for det andet anker. Det lykkedes dog ikke at få dette til at holde, og Ida drev nu atter til søs. Stormen var nu så stærk, at skibet kun kunne føre Fokken hvorfor styring var umulig. D. 23/8 strandede Ida ved Skanør. Besætningen bjærgedes. Fartøjet blev vrage.

20/9-1926: 4-mastet Skonnert Dronning Dagmar af København

På rejse Port Kunda-Ålborg med Cement. Dronning Dagmar opankredes på grund af tæt tåge, 1 sømil NV for trekosten V for Falsterbo. Der afgaves reglementerede tågesignaler, da skibet blev påsejlet af Dampfærgeren Drottning Victoria af Trelleborg, hvis stævn skar sig ca. 2 meter i styrbord side ud for Agterlugen, Besætningen bjærgedes op på Færgeren. Dronning Dagmar sank i løbet af 3-4 minutter.

Nov. 1928: Motorgalease Anna af Mariager

På rejse København-Stettin, sprang læk syd for Falsterbo Fyrskib. Skibets fører besluttede at vende om og søge Nødhavn, men da den Tyske Damper Erika Trees, kom i sigte, besluttede man at kalde den til hjælp. Erika Trees tog Anna på slæb, men det viste sig umuligt at holde skibet flydende, og mandskabet, 4 mand, måtte bjærgedes om bord i E.T. Kort efter sank Galeasen. Besætningen blev landsat i København.

25/2-1931: Jagt Haabet af Hasle

På rejse fra Rønne til Stege med lervarer. Vinden; frisk fra SV diset med snebyger og da dækslasten, der bestod af rør begyndte at forskyde sig. Blev det besluttet at søge ind til Trelleborg, hvorfor kursen ændredes til Nord til Vest, der loddedes 7 favne vand og kursen ændredes til Vest, efter 1 time tog skibet grunden på Blinda Segelskar ved Falsterbo, og fyldtes straks med vand. Besætningen på 2 mand gik i jollen og roede i land.

Haabet 22 Brt. Bygget i 1900-01 i Svaneke.

8/12-1931: M/S Grethe af København

På rejse fra Stettin til København med 180 tons Briketter. Vinden der var SV til en frisk Kuling, skibet arbejdede hårdt i søen, det viste sig, at vandet steg stærkt i motorrummet, hvorfor både motor og håndpumpe holdtes gående, skibet tog et par svære overhalinger, og kort efter stoppede maskinpumpen. Falsterbo Fyrskib kom i sigte i VNV. Skibet fik efterhånden så svær slagside til Stb. side. Lønningen lå under vandet. Besætningen 5 mand gik jollen, og efter 20 min. Sank Grethe ca. 3 Sømil Ø til N af Falsterbo Rev Fyrskib.

M/S Grethe 115 Brt., bygget i 1915 af Fyr og Eg.

31/10-1934: M/Sk. Søstrene af Marstal

På rejse Allinge-København med sten. Under SV-lig kuling med hårde byger opdagedes det, at skibet var læk, og kursen ændredes mod Trelleborg, og pumperne holdtes gående. Vandet steg imidlertid i motorrummet. Senere kom Damperen Nordbornholm i sigte, der tændtes nødblus, og Nordbornholm blev i nærheden, senere kunne der ikke styres og redningsbåden kom nu langs siden af Søstrene, skibet var nu sunket så meget, at der stod 1 fod vand over midtskibs, gik besætningen i redningsbåden og om bord i Damperen.

Skibet sank ca. 1 sømil Vest for Trelleborg.

Søstrene af Marstal 73 Brt., bygget i 1919 af Eg og Fyr.

6/3-1933: Motorskonnert Anna af Høgenæs

Forlist efter Kollision med Dampskib Iwan af Malmø, VNV for Falsterbo, bordes på lavt vand og sank.

9/5-1935: Finske Dampskib Merenneito

1071 tons, på rejse Antwerpen-Åbo, lastet med 1212 tons stykgods, kollideret med Dampskib Tyr af Stockholm, ramt SB side agter for midtskibs og sank på få minutter ved Blenheim grund ved Falsterbo.

Pos: Ca. 55 15 5 N – 12 56 0 Ø. Ifølge Søfartsmuseet i Gøteborg er skibet vrag.

1936: S/S Rota

Minesprængt ud for Falsterbo. Rota 102 Brt. bygget i Flensborg af Jern, solgt til Ålborg 1935.

3/3-1939: Motorgalease Mathilde af Gråsten

På rejse Holtug på Stevns-Rønne med Gødningskalk. Der sejledes Ø til N, hvor der kom et fyr, som blev antaget for Drogden Fyr, men som senere viste sig at være Falsterbo Fyr, og da der blev loddet 5 meter vand, blev motoren kastet fuld kraft bak og skibet lagt på modsat kurs, 5 min. Senere tog Mathilde grunden, på pos: 55 20 5 N – 12 19 Ø Længde og blev stående, skibet blev læk og vandfyldt, vinden friskede op, forlod besætningen skibet i jollen og roede ind til Falsterbo Fyr.

Mathilde var på sin første rejse under dansk flag, og Kaptajnen, der er nygift, havde sin kone med på bryllupsrejse. Besætningen bestod af to mand.

Mathilde af Gråsten 90 Brt. Bygget af stål 1902.

5/8-1939: Lystsejler

Østsjællands Folkeblad beretter d. 5/8-1939: Den Russiske Damper Pioner af Leningrad landsatte i dag i Hals to unge Københavner, som Damperen havde bjerget ved Falsterbo i går eftermiddag. De to unge mænd var på vej til København, da de blev overrasket af den voldsomme storm. Deres båd strandede på Falsterbo Rev, hvor den blev knust af bølgeslaget og sank. Efter at have sømmet rundt i det oprørte hav i nogen tid, blev de to unge mænd reddet i stærk udmattet tilstand af besætningen på Pioner.

4.-5. September 1939: De første mineudlægninger

Det Tyske minefelt, blev lagt mellem Trelleborg og Møn, en opgave, som blev klaret af mineskibene Tannenberg og Hansestadt Danzig. Tyskland etablerede feltet, der blev kaldt Undine, for at kontrollere den internationale skibstrafik fra Østersøen og Nordpå og for at holde Engelske ubåde væk fra Østersøen. I løbet af den 4. og 5. september 1939 blev feltet fyldt med ca. 800 magnetiske miner, fastgjort til bunden med et kabel. Minerne lå ca. 2 meter under overfladen - og ikke kunne ses af skibene.

4/9-1939: Græsk Dampskib **Kosti**

På rejse Leningrad-Antwerpen med en last træ. Det første skib som blev offer for Tysk mineudlægning i farvandet syd for de Danske øer. Damperen løb på en mine 1 Distanceminut syd for Falsterbo Rev Fyrskib og sprængtes. Besætningen bestod af 28 mand og en kvinde, ingen kom til skade.

Kosti (ex. Birte Jensen, ex. Guldborgsund m.fl.) 3876 Brt., bygget af stål 1905. Kosti blev hævet ved hjælp af en ponton på hver side af skibet, og bugseret af Switzers bjergningsdamper Sigyn til København og på værft.

4/9-1939: Tysk Motorskonnert **Lianne af Hamburg**

På rejse Bohuslen-Hamburg med en last sten. Minesprængt ved Falsterbo, tæt på det sted hvor Kosti var sunket. 5 mand mistede livet. Liget af skibets kaptajn Waller, fundet på Balle strand i det sydvestlige Sjælland. Senere er der andre steder ved den danske kyst blevet fundet yderligere tre lig.

12/9-1939: Græsk Damper **Katingo Hadjipatera af Piræus**

3496 tons på rejse Stettin-Piræus via Rotterdam for bunkers. Skibet er stødt på en mine i den østlige del af minefeltet ved Falsterbo. Besætningen på Svitzers Bjergningsdamper Svava der sammen med Bjergningsdamperen Sigyn lå ved den ligeledes mineramte græske damper Kosti, hørte forleden morgen en voldsom larm. Man så samtidig sprængstykker fra et skib blive kastet op i vejret. Da besætningen var klar over, at det drejede sig om en ny mineulykke, ilede bådene straks til undsætning. Det lykkedes at redde besætningen og få den stærkt beskadigede Damper ind til Københavnshavn, til dog hos B&W.

12/12-1939: **S/S Torø af Stockholm**

1477 Brt. På rejse Tyne-Malmø, lastet med 1770 tons Kvarts. Minesprængt i Neutralitets renden, blev ramt i agterskibet og blev læk, 3 mil Syd for Falsterbo. Sattes på grund udfor Trelleborg. Besætningen reddedes. Skibet blev henover vinteren 1940 skruet ned af isen og blev total vrage (pos: 55 20 2 N – 12 53 0 Ø). Torø af Stockholm 1477 Brt., bygget af stål i 1924. Ifølge søfartsmuseet i Gøteborg er skibet vrage.

13/12-1939: **S/S Algol af Trelleborg**

989 Brt, på rejse Tyne-Stockholm-Gøteborg i Ballast. Tankmotorskibet stødt på en mine i Neutralitets renden, mellem Hildagrund og Falsterbo Rev Fyrskib (flere steder findes der positioner på vrage: 55 18 405 N – 12 48 076, på 8-9 meter vand).

Algol som var blevet sprængt i 2 dele, blev hævet i 1940, forskibet ført til Malmø, agterenden blev hævet,

men sank under bugsering ved Bredegrund en uge senere 21/10-1940. Indkom også til Kockums i Malmø, og blev sammensat og repareret igen, det sejlede til 1972 hvor det blev ophugget.

24/7-1940: Estisk Fragtskib S/S Gamma

696 Brt. beskadiges af mine ved Falsterbo.

1/4-1941: S/S Lindingø af Stockholm

5866 Brt. på rejse Luleå-Tyskland med jernmalm. Minesprængt vest for Falsterbo Fyr. Skibet sank på 8 meter vand, dækket var over vandoverfladen. Skibet blev hævet og slæbt til Kockums værft i Malmø for reparation. Lindingø minesprængte igen d. 6/11-1942 i Femern Belt, på rejse Luleå-Emden med Jernmalm.

20/5-1942: Norsk Fragtskib S/S Vesta

1422 Brt. Minesprængt ved Falsterbo.

25/9-1942: Ukendt Hollandsk fragtskib

Minesprængt ved Falsterbo.

16/1-1943: Galease Activ af Rønne

På rejse København-Rønne i ballast, i tæt tåge passerede 3-kosten ved Falsterbo i det afmærkede neutralitetsfarvand, derfra styredes mod Trelleborg, forude sås noget som blev antaget for is, men viste sig at være brændingen, skibet tog grunden og blev stående på Skåre Rev ved Falsterbo. Skibet blev senere vrug.

Activ 52 Brt. Bygget af Eg 1907.

15/2-1943: Messina af Stockvik

241 Brt. På rejse Stettin-Gøteborg, Minesprængt i Kampingebugten udenfor Falsterbo Kanalen.

21/7-1943: Tysk Minekutter no. 13

Minesprængt og Forlist Nord for Falsterbo. Ca. pos 55 25 50 N – 12 43 50 Ø.

30/9-1943: Motorjagt Anna Rud af Marstal

27 brt. bygget af Eg. På rejse København-Holtug i Ballast. Skibet befandt sig tværs af Stevns, da trucklejet brændte sammen, og derfor der sattes sejl mod Skanør, hvor det blev opankret på 3 meter vand, men drev på grund og blev stående. En Bjergningsdamper fik skibet flot, umiddelbart efter huggede skibet grunden og blev læk og sank i løbet af få min.

1944: Skonnert Messina af Skillinge

Minesprængt nær Falsterbo. Den tremastet slettop skonnert Edske Smit på 214 brt. bygget af stål i Holland i 1896 til rederiselskabet Edske Smit, Nykøbing Mors, beregnet til kultfarten. Edske Smit udsattes for adskillige havarier i sin meget omskiftelige tilværelse. Siden i slutningen af forrige århundrede og til dets salg i 1915 var A.P. Rasmussen og J.A. Willadsen, Nyk. Mors, reder for skonnerten, der i 1916 afhændedes til udlandet, men samme år igen blev dansk, dog med hjemsted i Ålborg med T.K. Jensen som reder. Fik kort efter hele rigningen fornyet og kom på langfart, men slap godt gennem krigsårene.

Under ophold i USA 1918 gennemgik skibet atter en stor overhaling, inden afrejsen til den mexicanske golf hvor Edske Smit lastede Mahogni på Cuba til København. På denne rejse mødte skonnerten svære storme og voldsom sø og led herunder havarier i Maj 1919, alle master og alt opstående på dækket raseredes. Det lykkedes dog at rigge en nørdmast op og få sat et nødsejl, så man kunne få styrefart på skibet og holde østover, indtil en fiskedamper fik bugseret skibet til Stavanger.

1922 solgtes Edske Smit til Sverige og ændrede navn til Messina, Hjælpeomotor installeredes. I 1944 minesprængte den aldrende Limfjords skonnert nær Falsterbo, men blev atter bjerget og var endnu i 1948 svensk.

20/11-1944: S/S kong Trygved af Oslo

Ramt af mine i Køge Bugt, bugseret til København.

21/10-1944: M/S Almee

Usikker pos: 55 15 1 N – 12 48 62 Ø?

26/7-1945: Englandsbåden Esbjerg

Minesprængt i Køgebugt, blev hævet efter 4 måneder.

6/8-1945: Rutebåd Østbornholm

Det Østbornholmske Dampskibsselskabs Rutebåd, sank uden for Falsterbo kanalen efter en voldsom mineeksplosion. Skibets Kaptajn omkom ved ulykken. Skibet var under bugsering fra Neksø til Ålborg værft, hvor det skulle repareres efter at være blevet sænket under det Russiske bombardement d. 8 maj i Neksø Havn. Det var lykkedes at få skibet hævet, og Slæbebåden Bien, som bugserede Østbornholm blev også beskadiget ved den kraftige eksplosion, men kunne dog fortsætte til Falsterbo ved egen hjælp. Skibet skulle ikke gennem Falsterbo Kanalen, men benyttede den minestrøgne rende rundt om Falsterbonæsset, ca. tre sømil sydøst for Falsterbo Kanalen, i nærheden af grunden Klapperåsen, her blev skibet ramt af en mine, hvor den forsvandt i vældige vand kaskader. Østbornholm er senere hævet og repareret i København.

28/5-1946: S/S Marianne (Stevns vraget)

Minesprængt i Køgebugt, er sprængt og grabbet op

18/12-1946: Dampskib Runø

Fra Rederiet Chr. Jensen København. Minesprængt Øst for Blenheimsgrun ca. otte sømil ud for Falsterbo Fyr. Skibet opsendte nødraketter, og allerede tidligt i morges gik Svenske undsætningsfartøjer til undsætning. Ingen af de ombordværende på Runø er kommet til skade. Skibet er sunket og ligger nu med mastetroppen synlig over vandet. Svitzers Bjergningsdamper Freja slæbte dagen efter, den minesprængte Damper ind til Trelleborg.

12/4-1947: Motorfartøj Acasia af Gøteborg

På rejse Stockholm-Cadiz, lastet med 3000 tons papirmasse, minesprængt af en magnetmine i agterskibet og sank nord for Falsterbo. Skibet stak op over vandet, og lagde sig senere på aftenen på BB side, besætningen blev reddet over i S/S Sameland, som sejlede 300 efter Acasia.

Acasia 2071 Brt. bygget af stål 1946.

31/1-1948: Påsejlede Motorskonnert Cito af Marstal, 53 Brt. vraget af Acasia og forliste 5 Sømil SSV af Drogdens Fyr.

12/4-1948: Påsejlede Edith af Odense 48 Brt. vraget af Acasia og sank og forliste 15 min senere.

13/10-1948: Påsejlede Motorskonnert Hyldeholdt af Fakse 81 Brt. vraget af Acasia, men skibet tog kun lidt skade og var tæt.

Lasten af papirmasse på Acasia har udvidet sig så meget, at hele skibsskroget er totalt sprængt, Danske Entreprenør Henry Andersen har bjerget af Vraget.

Pos./ 1: 55 24 45 N - 12 39 2 Ø / 2: 55 24 49 N - 12 38 36 Ø / 3: 55 24 72 N - 12 38 35 Ø.

22/11-1948: S/S Rikke Skou af København

1488 Brt. på rejse København-Gdansk, strandet ud for Falsterbo Fyr, 100 meter fra kysten, Omstændighederne for strandingen, at man har forvekslet to Fyr. Skibet er bragt flot af Switzer.

25/5-1949: S/S Henrik af Haugesund

På rejse Warnemunde-Oslo i Ballast. Minesprængt i forskibet og sank på 5 min. i en dybde på 25 meter, 8 sømil fra Falsterbo Fyr. Man formoder, det er udenfor den minestrøgne rute i det svenske territorialfarvand, det lykkedes den Danske Damper Gudrun, der var på vej til København, at redde 15 mand af besætningen på 19. Kaptajnen har brækket begge ben. Et Svensk og to Danske marinefartøjer deltager i eftersøgningen af de fire savnede Norske sømænd. Skibet er sprængt og Entreprenør Henry Andersen har bjerget af vraget.

S/S Henrik 1301 Brt., bygget i 1922.

Pos: 1/ 55 23 18 N - 12 41 24 Ø -2/ 55 23 24 N - 12 39 Ø -3/ 55 23 4 N - 12 39 3 Ø.

13/12-1949: Motorgalease Resolut af Rønne

På rejse Darlovo-Randers med kul, tørnet mod et vrag, beliggende 55 16 6 N - 12 53 0 Ø, skruen blev straks slået fra. Da skibet begyndte at synke, forlod besætningen på 4 mand det i redningsbåden. Ca. 10 minutter senere sank Resolut, og besætningen roede mod land og ankom til Skåse (S/S Runø af København; minesprængt den 18/12 - 1946 på ovennævnte Pos. Men bragt i havn dagen efter? En Nato klassificeret

vragliste, er også en pos. på Runø 55 16 1 N . 12 53 0 Ø ?)
Resolut 100 Brt, bygget 1942 af Eg og bøg.

21/6-1950: Motorgalease Elvi af København

160 Brt. Brændt og sunket, Ilden opstod i maskinen, sandsynligvis som følge af en eksplosion, hele agterskibet stod næsten straks i flammer, og besætningen på 4 mand måtte skynde sig i redningsbåden. Ilden observeredes af det Svenske skib Status 1 ½ sømil vest for Falsterbo Fyrskib, er nu sunket efter et par timer at være drevet i sydvestlig retning.

6/10-1954: Motorgalease Handy af Rønne

På rejse Allinge-København med sten. Handy der gik for motor og havde storsejl sat, i klar vinkel fra Falsterbo kanalens vinkelfyr ca.1 sømil nord for Kampingebugt lys og fløjtetønde, stoppede motoren. Og der sattes fok for at sejle skibet syd om Falsterbo Rev, senere da det befandt sig i fyrets røde vinkel, gik føreren under dæk for reparerer motoren efter at have overgivet roret til bedstemanden, men tog grunden og stod fast. En del af ladningen kastes over bord for at lette skibet, senere friskede vinden op fra SØ, hvor skibet blev sat længere op på grunden. Under efterfølgende storm blev skibet slået til vrag, på Blinda Segelskår, Besætningen reddedes.
Handy 57 Brt. bygget 1900.

5/9-1955: SM Johanne af Fejø

På rejse Rønne-København med Brosten, føreren der var gået under dæk for at smøre motoren, og givet rorsmanden ordre til at styre med Falsterbo kanalen. Rorsmander holdt Skårelage fyr, som han antog for at være fyret ved kanalens S. lige indsejling. Kort efter mærkedes et stød i skibet, en undersøgelse viste, at skibet var læk, vandet steg hurtigt, besluttedes det at sætte skibet på grund, 2 mand gik i jollen, få minutter senere sank Johann
Johanne 43 Brt bygget 1903 af træ.

14/4-1964: Russisk Trawler Anapa K4564

Lå opankret et par sømil sydvest for Falsterbo, lige uden for grænsen for et skydeområde, en kollision med fregatten Esben Snare, som havde skylden, trawleren der sank efter 15 min. Alle 23 russiske fiskere bjerget i live. Skibet er siden blevet hævet.

16/2-1970: Tysk Motorlogger Augusta (ex. Lumme)

På rejse Kiel-København, sprunget læk Nord for Falsterbo, og total forlist ved Lillegrund.

30/3-1979: Fiskekutter Laila Martin af Esbjerg

185 brt. sprunget læk og forlist, ca. 3 mil VSV for Skanør, sprængt i Maj 1979, 8 meter over vragrester.
Pos: 55 24 18 N – 12 44 80 Ø - 55 24 2 N – 12 45 0 Ø.

19/12-1994: Estlandsk trawler Vapper

102 meter langt skib, var under bugsering fra Estland til Indien for skrotning, slæbetrossen til Vapper knækkede i forholdsvis hårdt vejr og blev hurtigt vandfyldt og sank på nuværende position 55 14 425 N – 12 48 155 Ø.

Positioner:

55 24 18 N - 12 44 80 Ø (8 meter)	Vragguiden (Ff. Laila Martin, 30/3-1979)
55 24 45 N - 12 39 2 Ø	Vrakliggare (S/S Acasia, 12/4-1947)
55 23 N - 13 00 Ø	Vrakliggare (Skonnert Gudny, 17/1-1920)
55 23 24 N - 12 39 0 Ø	Deutsche H.M. (S/S Henrik, 25/5-1949)
55 23 4 N - 12 39 3 Ø	N.U. (S/S Henrik, 25/5-1949)
55 23 53 N - 12 40 62 Ø	Vragguiden (S/S Lindingø "Hævet" 1/4-1941)
55 18 00 N - 12 50 00 Ø Ca. Pos.	Vragguiden (M/S Fjeldbo, 23/12-1920)
55 18 22 N - 12 48 00 Ø (5,7 meter)	E.F.S. 1920 (S/S Knippla, 28/2-1916)
55 19 00 N - 12 44 54 Ø (6 meter)	E.F.S. 1920 (Skonnert Egberdivej 10/10-1916)
55 19 06 N - 12 44 30 Ø (2,8 meter)	E.F.S. 1920
55 18 30 N - 12 49 0 Ø	Vrakliggare (S/S Emmy, 11/6-1916)
55 18 20 N - 12 47 50 Ø (3,4 meter)	E.F.S. 1920 (S/S Emmy, 11/6-1916)
55 18 54 N - 12 45 30 Ø (7,5 meter)	E.F.S. 1920 (S/S Tore Hafte, 8/8-1916)
55 20 0 N - 12 38 1 Ø (11 meter)	E.F.S. 1946
55 20 0 N - 12 53 3 Ø	E.F.S. 1939 (S/S Torø, 12/12 -1939)
55 20 02 N - 12 53 0 Ø	N.U./ Vrakliggare (S/S Torø, 12/12-1939)
55 18 0 N - 12 46 5 Ø (9 meter)	E.F.S. 1946 (S/S Kostti "Hævet" 28/2-1916)
55 18 46 N - 12 48 19 Ø	Vragguiden (S/S Algol "Hævet" 13/12-1939)
55 17 7 N - 12 47 5 Ø (9,5 meter)	E.F.S. 1946
55 16 5 N - 12 47 3 Ø (15 meter)	E.F.S. 1946
55 16 1 N - 12 53 0 Ø	D.S.U.S. 1949 (Runø "Hævet" 13/12-1949)
55 16 1 N - 12 53 0 Ø	N.U. (S/S Runø "Hævet" 13/12-1949)
55 15 2 N - 12 54 4 Ø (10 meter)	E.F.S. 1946
55 14 44 N - 12 48 03 Ø	Vragguiden (Vapper, 19/12-1994)
55 15 13 N - 12 48 62 Ø	Vragguiden (Almee, 21/10-1944)
55 15 1 N - 12 48 8 Ø	N.U. (Almee, 21/10.1944)
55 15 5 N - 12 56 0 Ø	Vrakliggare (S/S Merenneito, 9/5-1935)
55 19 0 N - 13 03 0 Ø (12 meter)	E.F.S. 1946
55 19 31 N - 12 55 51 Ø (Gretes vrag)	Fiskeribog
55 19 40 N - 12 55 77 Ø	Fiskeribog (Gretes Top)

Kilder: Efterretning for Søfarende, Stevns Avis, Østsjælland Folkeblad, Amager Posten, Fiskeribog, F. Holm-Pedersen, Lloyds vragregister 1824-1962, Dansk søfartstidende, Dansk Søulykke Statistik, www.dkconline.dk, www.theshiplist.com/shipswrecks, Illustreret Tidende, Danske Strandinger af Thomas Thomsen, Søfartsmuseet i Gøteborg, Vrakliggare, Norsk skibsforlis, Vragguiden, Verdenskrigen bind 7, Die Deutsche Handels-Marine, Søkrigen i Danske Farvande af Poul Bech.